

Maskulinitet i Midgård

**En kvalitativ filmanalys av manliga
gymnasieelevers favoritfilm**

Uppsatsförfattare: Johanna Ravhed
Viktoria Åkerblom
Handledare: Anna Eriksson-Treter

**HÖGSKOLAN
Dalarna**

Abstract

Syftet med denna uppsats är att visa hur maskulinitet gestaltas i filmtrilogin *Härskarringen* och att undersöka huruvida karaktärerna är nyskapande eller stereotypa. *Härskarringen* valdes ut i samband med en större undersökning bland manliga gymnasieelever. Vi använder oss av en kvalitativ analys av de tre filmerna. I *Härskarringen* presenteras en stereotyp bild av maskulinitet där typiska manliga karaktärsdrag är att vara ädel, fysiskt stark, modig, lojal, ödmjuk, potent, intelligent, beskyddande, respektingivande och med en stark vilja att kämpa för det rätta.

Nyckelord: Härskarringen, Sagan om ringen, maskulinitet, identitetsskapande, stereotyper

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL I	4
INLEDNING	5
TIDIGARE FORSKNING OCH TEORI	6
<i>Tidigare forskning kring maskulinitet i film</i>	6
<i>Teorier kring maskulinitet</i>	8
SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	11
METOD OCH AVGRÄNSNINGAR	11
<i>Avgränsning och urval</i>	11
<i>Metod</i>	12
KÄLLOR OCH KÄLLKRITIK	12
DEFINITION AV CENTRALA BEGREPP	13
DISPOSITION	13
DEL II	14
PRESENTATION AV HÄRSKARRINGEN	14
<i>Bakgrund</i>	14
<i>Sammanfattning av Härskarringen</i>	14
<i>Karaktärsurval för fortsatt analys</i>	15
DEL III	16
MASKULINITET I MIDGÅRD	16
<i>Aragorn</i>	16
<i>Frodo</i>	18
<i>Gandalf</i>	20
<i>Gimli</i>	22
<i>Legolas</i>	23
DE MANLIGA KARAKTÄRERNA – STEREOTYPA ELLER NYSKAPANDE?	24
<i>Hegemonisk maskulinitet i Midgård</i>	24
<i>Subjektspositioner i Midgård</i>	25
<i>Stereotypa eller nyskapande karaktärer i Midgård?</i>	26
DEL IV	28
SLUTDISKUSSION.....	28
SAMMANFATTNING	30
KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING	31
KÄLLOR	31
LITTERATUR	31
INTERNET	31

BILAGOR

BILAGA 1 – ENKÄT

BILAGA 2 – SAMMANSTÄLLNING AV ENKÄTFRÅGA 1

BILAGA 3 – SAMMANSTÄLLNING AV ENKÄTFRÅGA 2

BILAGA 4 – DANIEL EKMANS LISTA ÖVER STEREOTYPA DRAG

DEL I

Inledning

... manlighetsmyten kommer att existera lika länge som vi agerar som om den verkligen finns. Eller till dess att tillräckligt många människor, med barnets obarmhärtiga skärpa, inser den nakna innehållslösa tomheten i våra kategoriseringar av manlighet.¹

Citatet är taget ur beteendevetaren Daniel Ekmans bok *En mans bok*. Han är en i raden av forskare och författare som gett sig i kast med att nyansera och belysa begreppet *maskulinitet*. Maskulinitet är ett forskningsområde på stark frammarsch sedan 1970-talets början. Bilden av mannen har nyanserats från att ha varit en endimensionell bild till att bli alltmer komplex.² Vi anser att trots den ökade forskningen kring maskulinitet är det ännu något av ett outforskat fält då det finns mycket kvar att undersöka. Normer och föreställningar om kön är i ständig förändring. På grund av det anser vi att det är av stor vikt att fortsätta bedriva forskning kring dessa frågor för att skapa förutsättningar för att förstå den kontext vi lever i.

I vår blivande lärarroll kommer vi dagligen att stöta på den identitetsprocess som pågår i tonåren, processen att utvecklas från barn till vuxen, från pojke till man. Vi ställde oss frågan var unga män hittar sina förebilder för att forma sina egna manliga identiteter. Är det hemma, i skolan eller i populärkulturen? Förmodligen är det en blandning av alla tre. Vi är av åsikten att identiteter skapas i alla sorts sociala relationer. Denna uppsats kommer behandla just ämnet populärkultur. I dagens samhälle finns det en uppsjö av populärkultur där vi ser en allt större fokusering på individers personliga egenskaper som sammantaget skapar bilden av Mannen. I film, musik, litteratur och sportsammanhang kan vi se dessa bilder av Mannen, bilder som är till för att eftersträvas. En av de stora kategorierna i populärkultur är spelfilm och det är inom detta område som vi kommer att bedriva vår forskning kring bilden av Mannen. Med denna uppsats vill vi bidra till diskussionen kring bilder av maskulinitet i spelfilm och diskutera populärkulturens framställning av mannen.

---

¹ Ekman D. *En mans bok – om manlig identitet - teorier, ideal, verklighet* 1995. s. 24

² Westerberg B. *Han, hon, den, det – om genus och kön* 1998. s. 213-249

Tidigare forskning och teori

Tidigare forskning kring maskulinitet i film

Det har varit svårt att hitta allmän forskning kring maskulinitet i film. Vi har bara hittat en författare som har gjort en allmän analys. Den kommer vi att redovisa för nedan. I den övriga forskningen som vi har hittat har det fokuserats på en aspekt av maskulinitet, t.ex. maskulinitet och homosexualitet eller maskulinitet i förhållande till etnicitet. Vi kommer även att redovisa några exempel på hur denna forskning kan se ut.

I boken *Gender in film and the media* har James I Deutsch skrivit essän "As the World ends: Traditional gender roles in apocalyptic science-fiction films of the late 1990s". I denna essä har han analyserat fyra filmer där världen står inför ett stort hot och där jordens befolkning måste kämpa för sin överlevnad. I två av filmerna, *Armageddon* och *Deep Impact*, är hotet asteroider, som om de träffar jorden kommer att utrota mänskligheten. I de andra två, *Independence Day* och *Starship Troopers* är det utomjordingar som står för hotet.

I de fyra filmerna som Deutsch har analyserat framträder ett tydligt mönster för hur männen ska bete sig. De ska vara smarta, starka, känsliga, tappra och omhändertagande. Allra tydligast blir det i *Armageddon* där huvudrollen, som spelas av Bruce Willis, har många av de ovannämnda egenskaperna. Han är en ensamstående pappa med en dotter som han är väldigt överbeskyddande mot. Detta framkommer när en av hans medarbetare inleder en kärleksaffär med dottern. Han är också världens främste borrningsentreprenör och detta medför att det är han som räddar jorden från undergång. I en av slutscenerna visas karaktärens tapperhet genom att han offerar sitt liv för sin dotters lycka och för jordens välbefinnande.

Den slutsats som Deutsch drar utifrån dessa filmer är att det är mannens uppgift att rädda världen. Deutsch skriver att när människorna måste kämpa för sin överlevnad i dessa filmer så blir framförallt de kvinnliga karaktärernas roller mer traditionella. Kvinnorna blir sittande och väntar, ofta hjälplöst, på att den manliga hjälten ska rädda världen och sedan komma tillbaka till dem. Deutsch menar att i dessa filmer förstärks manlig dominans och kvinnlig underordning.³

Chris Holmlund har i sin bok *Impossible bodies* analyserat maskulinitet och feminitet i *Pumping Iron*-filmerna. *Pumping Irons* handling utgörs av kroppsbyggare och deras strävan mot toppen inom sporten. Det har kommit ut två filmer och i den första är det män som står i fokus. Detta i motsats till den andra där kvinnor är i centrum. Holmlund har genomfört en analys hur kameran används i dessa två filmer och finner stora skillnader.

Holmlund menar att eftersom mäns kroppar inte är omgärdade av samma mystik som kvinnans, så har man också valt ett annat kameranpråk för att beskriva männen. Medan kvinnornas kroppar ofta exponeras genom inzoomningar på bröst och rumpa och panoreringar över deras kroppar när de duschar, fokuserar aldrig kameran på de manliga karaktärernas penis. Männens kropp ses som relativt oproblematiskt och därför är inte samma vikt lagd vid att skapa ett särskilt bildspråk och belysning. Kvinnorna blir ifrågasatta för sin kvinnlighet i och med sin muskelmassa och måste hela tiden försvara och förklara att de fortfarande är kvinnor, medan männens muskelmassa ses som relativt oproblematiskt.⁴

---

³ Deutsch J. "As the World ends: Traditional gender roles in apocalyptic science-fiction films of the late 1990s", *Gender in film and the media* 2000. s. 39

⁴ Holmlund C. *Impossible bodies - femininity and masculinity at the movies* 2002. s. 17-29

I sin essä "Someone is going to pay – resurgent white masculinity in *Ransom*" har författaren Krin Gabbard analyserat actionfilmen *Ransom*. Handlingen i filmen utspelas kring ett par vars son blir kidnappad. Pappan i familjen, Tom Mullen, vill inte gå med på kidnapparnas krav om lösensumma utan erbjuder istället två miljoner dollar till den som kan ge honom information om vilka kidnapparna är. Gabbard menar att det finns en problematik kring karaktären Tom Mullen som spelas av Mel Gibson. Tom Mullen är en typisk amerikansk hjälte förutom att han lever familjeliv. Gabbard menar att i de allra flesta fall har hjälten ingen familj, han är en ensamvarg. Som exempel tar han Clint Eastwood som under hela sin karriär aldrig spelat en man som befinner sig i en stabil kärleksrelation. Karaktärer som han har spelat har dock ibland varit skild eller änkling. I vissa filmer kan det även vara så att Clints karaktär uppvaktar kvinnor, men dessa filmer slutar alltid med att karaktären är ensam. Gabbard menar att bilden kring den amerikanske hjälten inte går ihop med familjemannen. Hjälten är en man som bestämmer sina egna regler och bryter mot fasta konventioner, dock riskerar han gärna sitt eget liv för att rädda livet på människor i sin närhet.⁵

Peter Lehman har i sin essä "Don't blame this on a girl" fokuserat på en genre som var populär under slutet av 70- och 80-talen, nämligen filmer där kvinnor tar hämnd på sina våldtäktsmän, ofta med dödlig utgång. I denna genre har Lehman analyserat hur våldtäktsmännen framställs. Efter analys av ett antal filmer tycker sig Lehman se ett mönster. Ofta spelar man på klassiska manliga markörer. Männen är extremt motbjudande och ofta använder man olika klass och etnicitetsfaktorer för att kunna förstärka denna bild. Som exempel framhåller Lehman filmen *I spit on your grave*. I den framställs männen som arbetarklass som för det mesta uppehåller sig vid sin bensinstation. Lehman definierar dem själv som "poor white trash."⁶ En av våldtäktsmännen är också mentalt efterbliven.⁷

Eva Kingsepp har i artikeln "Mördarmaskin, moralist eller mittemellan?" analyserat konstruktioner av krigshjälten i dataspel och populärfilmer. Kingsepp menar att hjälten är en outröttlig arketyp inom vårt västerländska samhälle. Han har egenskaper ut över det vanliga och kämpar alltid för det goda. Även om hjälten i dagens populärkultur kan vara pacifist, färgad eller hobbit, urskiljer Kingsepp ändå en standardmall. En riktig hjälte är en vit man som strider för den goda saken, kort sagt en krigare. I sin artikel urskiljer hon tre olika typer av hjältar i populärfilm:

1. *Actionhjälten*: Denna känns igen genom sin vältränade kropp och hårda uppsyn. För att få denna kropp krävs disciplin, uppoffring och smärta, detta är tecken på deras högre stående inre. Skurkarna i dessa filmer där actionhjälten är med är ofta mäktiga organisationer, storföretag, myndigheter eller andra nationaliteter. Hans våldsamhet är nödvändig och rättfärdigad och samtidigt under kontroll.

2. *Krigshjälten*: Krigshjälten kan vara vem som helst och i motsats till actionhjälten kräver den stereotypen inte ett muskulöst yttre. Till skillnad från actionhjälten som är en individualist, är krigshjälten en del av ett kollektiv. Klassiska värderingar hyllas och efterlevs. Exempel på sådana värderingar är frihet, jämlikhet, broderskap men framförallt nationen.

---

⁵ Gabbard K. "Someone is going to pay – resurgent white masculinity in *ransom*", *Masculinity – bodies, movies, culture* 2001. s. 9f.

⁶ Lehman P. "Don't blame this on a girl", *Screening the male –exploring masculinities in Hollywood Cinema* 1993. s. 108

⁷ Lehman, s. 103-117

3. *Den moraliska hjälten*: Den moraliska hjälten står liksom actionhjälten ensam för de grundläggande moraliska värdena. Samtidigt är han besläktad med krigshjälten genom solidariteten med kollektivet. Den moraliska hjälten besitter egenskaper som humanism, rättvisa, förakt för äregirighet och dumhet. Han är en man som står för sina principer och gör sitt bästa så länge det inte strider mot hans egna principer.⁸

Tidigare forskning har fokuserat på någon aspekt av maskulinitet, t ex fysik eller etnicitet. Vi anser det vara av intresse att bedriva en forskning kring maskulinitet i allmänhet i spelfilm. Det är intressant att se om allmänna teorier kring maskulinitet kan appliceras på maskulinitet i spelfilm. Vår ambition är att ge ett bidrag till denna forskning.

Teorier kring maskulinitet

Vi kommer att redovisa tre samtida forskares resultat för att kunna presentera en så aktuell bild som möjligt av den befintliga maskulinitetsforskningen. De forskare vi har valt ut är representanter för tre olika akademiska fält; sociologi, etnologi och beteendevetenskap. De tre forskarna problematiserar på ett intresseväckande sätt begreppet maskulinitet. Forskarna presenterar även begrepp som vi ser som användbara analysverktyg i denna uppsats.

Sociologen Robert Connell har länge varit en av de drivande inom forskningen av maskulinitet. I sin bok *Maskuliniteter* har han utfört livshistorieintervjuer med olika grupper av män, som alla brottats med det han kallar för genusrelationernas förändringar.⁹ Vi kommer här inte att redogöra för dessa intervjuer utan fokusera på Connells teorier om maskulinitet. En av Connells huvudpoänger är man måste se den större strukturen för att kunna förstå maskulinitet och feminitet. Maskulinitet kan inte ses som ett isolerat ämne, det är beroende av andra förklaringsfaktorer, såsom klass, ras och orättvisor. Genus, menar Connell, är ett förfarande för att skapa en social praktik. Den sociala praktiken organiserar vardagslivet och skapar konventioner för hur man ska bete sig. Connell menar att: "Genus existerar därför att biologin *inte* bestämmer det sociala."¹⁰ I och med denna sociala praktik är genus något föränderligt och måste därför ses som en process. Denna föränderlighet av genusbegreppets innehåll reproducerar olika typer av maskulinitet. Connell vill belysa att det inte finns *en* maskulinitet utan flera.¹¹

Ett av Connells mest bärande begrepp är *hegemonisk maskulinitet*. Hegemoni är en kulturell dynamik som upprätthåller en viss grups överordning. Det hegemoniska är det som ses som det naturliga, dvs. normen i ett samhälle. Begreppet hegemonisk maskulinitet menar således Connell är patriarkatets legitimitet. Den upprätthåller över- och underordning mellan män och kvinnor men bidrar även till en hierarki inom patriarkatet. Detta knyts an till resonemanget kring multipla maskuliniteter genom att det i denna uppsjö av maskuliniteter finns en förhärskande. Denna hegemoniska maskulinitets innehåll definieras inte bara utifrån institutionell makt utan också genom kulturella ideal. T ex kan en filmskådespelare eller en fiktiv karaktär vara bärare av hegemonisk maskulinitet. En kollektiv bild av maskulinitet presenteras dock även av den institutionella makten, dvs. de högsta nivåerna inom näringslivet, militären och staten. Connell betraktar den hegemoniska maskuliniteten som en

---

⁸ Kingsepp E. "Mördarmaskiner, moralist eller mittemellan?" *Tidskrift för litteraturvetenskap* nr. 2 år:2004. s. 74-94

⁹ Connell R. *Maskuliniteter* 1996. s. 10

¹⁰ Connell, s. 96

¹¹ Connell, s. 100

föränderlig process, trots denna process ifrågasätts den sällan. Hegemonin är allmänt accepterad.¹²

Som exempel på den hegemoniska maskuliniteten som beskrivits ovan, visar Connell på relationen mellan hetero- och homosexuella män. De homosexuella männen har blivit underordnade och har uteslutits från den maskulina gemenskapen eftersom de inte eftersträvar den hegemoniska maskuliniteten. Ofta tillskrivs homosexuella män kvinnliga attribut och feminitet blir symbolen för det icke önskvärda. Trots att denna uteslutning av vissa män bidrar till att den manliga gruppen är ohotad, så är det ändå ytterst få män som kan leva upp till den hegemoniska bilden av mannen. Men trots denna otillräcklighet drar ändå majoriteten av män fördelar av kvinnans underordning som är ett resultat av mäns överordnade ställning.¹³

Etnologen Bo Nilsson, har i sin bok *Maskulinitet* fokuserat på scoutrörelsen, brottmålsmaterial och äldre män som levt ensamma hela sitt liv. Syftet med hans studie är att utifrån dessa tre kontexter analysera hur maskuliniteter konstrueras i samhället.

Nilsson betraktar könsskillnader som en produkt av att människor blir tilldelade och identifierar sig med det han kallar *subjektspositioner*.¹⁴ Med begreppet subjektspositioner menar Nilsson specifika identitetspositioner som är disponibla för människor, t.ex. maskulinitet. Dessa positioner är nödvändiga för att människor ska kunna förstå och förhålla sig till varandra och för att det ska vara möjligt att kunna föra sig i sociala sammanhang. Nilsson betraktar kön som en regelmässig upprepning av normer och även det fysiska som kroppar och sexualitet kan ses som en effekt av en kulturell ordning. Nilsson skriver: ”Människor är eller har inte ett kön, utan kön är någonting personer gör.”¹⁵

När det gäller manlig identitet anser Nilsson att man inte kan identifiera sig själv som man om det inte existerar föreställningar om vad manligt kön är. Därför är det maskuliniteter som bestämmer det manliga könet. Med maskulinitet avser författaren en samling föreställningar, praktiker och positioner som ligger till grund för att skapa en manlig identitet. Detta medför att det finns olika maskuliniteter. Faktorer som ålder, yrke, fritidsintressen, sexualitet och klasstillhörighet bidrar till skapandet av olika maskuliniteter. Även Nilsson betonar, precis som Connell i hans diskussion kring hegemonisk maskulinitet, att det förekommer maktrelationer mellan olika grupper av män där vissa utifrån rådande kultur och normer åtnjuter mer makt.¹⁶

Beteendevetaren Daniel Ekman vill i sin bok, *En mans bok*, bidra till en nyansering av maskulinitet och även efterfråga mer forskning om mannen som man och inte mannen som bärare av mänskligheten.

Ekman vänder sig mot användandet av begreppen manlighet och mansroll. Han menar att begreppen är statiska och att de inte förmår beskriva den process det innebär att bli en man. Begreppen har också blivit urvattnade på grund av det allt mer frekventa användandet i den offentliga debatten. Istället kan man, enligt Ekman, använda sig av begreppen ”manlig

---

¹² Connell, s. 101

¹³ Connell, s. 102f.

¹⁴ Nilsson B. *Maskulinitet* 1999. s. 32

¹⁵ Nilsson, s. 33

¹⁶ Nilsson, s. 35

identitet” och ”maskulinitet”. Dessa begrepp är bättre eftersom de bättre visar på den process det innebär att skapa sig en manlig identitet.¹⁷

Han presenterar även en lång lista över manliga attribut som tillskrivs Mannen i dagens samhälle. Bland annat bör mannen vara: djärv, självständig, handlingskraftig, erövringslysten, gentleman, logisk, fysiskt stark, sexuellt potent, aktiv, krigare, effektiv och trygg.¹⁸ Ekman hävdar att dessa stereotyper är det som fyller genusbegreppet med mening. Varje kultur har upprättat ett genussystem som innehåller idéer och föreställningar om vad manligt och kvinnligt är. En av de mest centrala delarna av att vara man är prestation. Det är genom att agera som mannen bekräftas som man. Detta till skillnad från kvinnan, vars syfte är att vara.¹⁹

Ekman går vidare utifrån denna stereotypförteckning till att diskutera det han kallar den traditionella mannen:

Den traditionella manligheten är djupt rotad i hela den västerländska kulturtraditionen. Den återfinns i sagor, myter, bilder, i seder och bruk och förmodligen just därför också i såväl kvinnors som mäns psyke.²⁰

Manlighetsbegreppet har två dimensioner, dels att kunna känna sig själv som en man och dels att andra ska uppfatta en som en man. Men även om en man väljer att ta avstånd från den normativa manligheten så finns det ändå en relation till den. Man definierar sig själv utifrån den kulturella bilden av manlighet som är rådande. Ekman menar precis som Connell att det är få män som lever upp till den samhälleliga normen av manlighet. Ekman menar dock att det ändå är många män som har dessa normer i bakhuvudet och som försöker leva upp till åtminstone några av dem.²¹

Dessa tre författare presenterar teorier kring maskulinitet som kompletterar varandra. Gemensam nämnare för de tre författarna är att de alla ser maskulinitet som något som produceras, inte som något naturgivet. De ser även maskulinitet som en ständigt pågående process. Dock saknas det inte kritik mot dessa tre forskare. Vi som uppsatsförfattare för följande kritik mot dessa tre forskare; Alla tre har en övertro till de sociala faktorernas inverkan och har ingen diskussion kring de biologiska. De förutsätter att det finns en könsmaktsordning och genomför grova generaliseringar på både kvinnor och män. Det kan också finnas kritik mot oss som författare för att inte ha skapat en mer mångsidig teoribild av maskulinitet. Dock anser vi att man måste välja ett perspektiv att utgå ifrån. I och med denna prioritering av forskare har vi valt ett perspektiv som vi anser vara av samhällsintresse. Det är, som vi uppfattar det, det förhärskande perspektivet inom maskulinitetsforskning och därför anser vi det vara det mest användbara för vår analys.

De begrepp vi har valt ser vi som förtjänstfulla och anpassbara för vår uppsats. Vår ambition är att använda begreppen isolerade från den forskning som har framdrivit dem och istället anpassa dem på den analys som vi genomför.

I analysen kommer vi förutom ovanstående teorier använda oss av ett eget formulerat begrepp. I förhållande till Daniel Ekmans diskussion kring stereotyper introducerar vi

---

¹⁷ Ekman, s. 133f.

¹⁸ För fullständig förteckning av Ekmans stereotyper se bilaga 4

¹⁹ Ekman, s. 136ff.

²⁰ Ekman, s. 140

²¹ Ekman, s. 135ff.

begreppet nyskapande bilder. Med detta begrepp avses bilder av maskulinitet som bryter mot de gällande normer och stereotyper som existerar i samhället.

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att visa hur maskulinitet gestaltas i filmtrilogin *Härskarringen*²² och att undersöka huruvida karaktärerna är nyskapande eller stereotypa.

- Vilka karaktärsdrag presenteras hos de manliga karaktärerna i *Härskarringen*?
- Utifrån befintlig maskulinitetsforskning; är de bilder av de manliga karaktärerna som presenteras stereotypa eller nyskapande?

Metod och avgränsningar

Avgränsning och urval

Vår ursprungliga tanke var att genomföra en komparation mellan fyra spelfilmer. Meningen var att undersöka hur maskulinitet framställs i de olika filmerna. Eftersom vi är blivande lärare vill vi även få med ett didaktiskt perspektiv, därför har vi tagit en utgångspunkt ur en förundersökning genomförd på en gymnasieskola. Motiveringen till valet av film som analysobjekt, är dess starka ställning inom populärkulturen.

För att kunna göra ett urval av spelfilmer genomfördes en förundersökning på en gymnasieskola i en svensk stad i Svealand. Den specifika gymnasieskolan valdes ut på grund av dess breda utbud av program. Det finns både teoretiska och praktiska program representerade i vår undersökning. Alla manliga elever i årskurs tre tillfrågades om deltagande. Det totala antalet manliga elever i årskurs tre är 188 stycken, men på grund av praktik och annan frånvaro som ej kunde rådas över fick vi in 87 svar. Enkäten bestod av två frågor. Den första frågan löd: Vilken är den bästa film du har sett? Den andra frågan var en rangordningsfråga, där eleverna fick rangordna olika genrer.²³ Resultatet av den första frågan var tänkt att ligga till grund för den fortsatta urvalsprocessen av filmer. Tanken var att om resultatet av den första frågan inte gav någon klar bild, så skulle vi utifrån den andra frågan kunna välja ut filmer.

Vår undersökning gav ett klart resultat.²⁴ Det var två filmer som blev klara favoriter, *The boondock saints* och *Sagan om ringen*-trilogin (hädanefter kallad *Härskarringen* i denna uppsats). *Härskarringen* var den som fick flest röster och istället för att välja ut en film i denna trilogi för att kunna genomföra ursprungstanken med en komparation, valde vi att fokusera på trilogin i sin helhet. Anledningen till detta val är att trilogin måste ses som en helhet för att kunna urskilja karaktärers personlighet och deras utveckling. Istället för en komparation, kommer uppsatsen att fokusera på utvecklingsprocessen hos karaktärerna i *Härskarringen*. Eftersom resultatet på enkätfråga ett blev så klart fanns det inget behov att använda enkätfråga två.

Härskarringen, som är det korrekta namnet på trilogin, baseras på J RR Tolkiens litterära verk med samma namn. I denna uppsats kommer vi bortse från denna originaltext och även den

---

²² Valet av film motiveras närmare i avsnitt "Metod och avgränsningar"

²³ Se bilaga 1

²⁴ För utförligt resultat av enkäterna se bilaga 2 och bilaga 3

historiska kontext som verken producerades i. Vi är medvetna om att en viss omskrivning har skett för att anpassa karaktärerna och handling för filmmanus. Vi kommer inte att fokusera på dessa eventuella omskrivningar utan bara på filmversionen av *Härskarringen* och de maskuliniteter som presenteras i dessa tre filmer.

Eftersom det i *Härskarringen* presenteras många olika karaktärer kommer vi inte att kunna beröra alla på djupet. Däremot kommer vi att välja ut vissa huvudkaraktärer som kommer att vara objekt för analysen. I vissa fall kommer vi att beröra andra karaktärer, men då i relation till huvudkaraktärerna. Mer utförligt om vilka karaktärer som kommer att väljas ut presenteras under rubriken *Presentation av Härskarringen*. Under denna rubrik kommer vi att presentera och sammanfatta filmerna och det faller sig mer naturligt att där motivera valet av analysobjekt.

Metod

Vi använder oss av en kvalitativ analys av filmerna för att kunna besvara vårt syfte. Vår utgångspunkt för analys av filmerna är de teorier som har presenterats tidigare i avsnittet *Tidigare forskning och teori*. Teorierna kring maskulinitet kommer användas för att kunna besvara frågeställningarna kring de karaktärsdrag som presenteras i trilogin samt om dessa bilder är stereotypa eller nyskapande.

I vår första frågeställning använder vi oss av begreppet karaktärsdrag. Med det menar vi de personlighetsdrag som karaktärerna i filmtrilogin besitter. I vår strävan i att kunna identifiera karaktärsdrag kommer vi att fokusera på en rad olika aspekter för att kunna få fram en så fullständig och nyanserad bild som möjligt. Dessa aspekter är utseende, personliga attribut, karaktärens relation till andra karaktärer, deras uppträdande i olika situationer samt karaktärens egna uttalande om sig själv och andra. Dessa karaktärsdrag kommer att påvisas genom citat från filmerna och referat. Vi kommer att se filmerna ett antal gånger i sin helhet för att kunna hitta mönster i de olika karaktärernas personlighet. Under genomgången av filmmaterialet kommer utförliga anteckningar att genomföras för att sedan användas i vår analys.

För att besvara vår nästa frågeställning kommer vi att ställa de funna karaktärsdragen i relation till befintlig maskulinitetsforskning. Detta för att kunna besvara frågan om det är stereotypa eller nyskapande bilder av maskulinitet som presenteras i *Härskarringen*. De forskares teorier som kommer användas är Connells begrepp "hegemonisk maskulinitet", Ekmans "stereotyper" samt Nilssons "subjektspositioner". Hur vi använder dessa begrepp kommer framgå i avsnittet "De manliga karaktärerna – stereotypa eller nyskapande?".

Källor och källkritik

De primära källorna för vår analys kommer vara de tre filmer som tillsammans kallas *Härskarringen*. Innehållet i dessa filmer kommer att ställas mot etablerad forskning inom maskulinitetsområdet. Ur tre författares verk har vi utkristalliserat huvudtankar och begrepp och utifrån dessa begrepp kommer analysen att ta form. Vi ser ett dilemma i att analysera *Härskarringen* utifrån denna forskning. *Härskarringen* utspelar sig i en fiktiv värld medan forskarnas resultat baseras på vårt samhälle i reell tid. Dock har filmerna skapats i vår tid, vilket gör att vi kan binda dem till maskulinitetsforskningen.

Definition av centrala begrepp

I uppsatsen förekommer en rad väsentliga begrepp. Det är av stor vikt att läsaren förstår dessa begrepp för att kunna tillgodogöra sig uppsatsen. Därför kommer vi nedan redogöra för några av de mest frekvent använda begreppen:

Maskulinitet: Detta är ett omdebatterat begrepp. Vi har dock valt att använda oss av Daniel Ekman's definition. Maskulinitet innebär att varje mans sätt att vara, är en process. Varje enskild mans maskulinitet hänger samman med en rad olika faktorer: uppväxtförhållanden, psykosexuell utveckling, de rådande normerna, förväntningarna och idealen i det omgivande samhället.²⁵

Hegemonisk maskulinitet: Med detta begrepp menas en maskulinitet som är förhärskande och som inte ifrågasätts. Den är överordnad inte bara kvinnor, utan även andra maskuliniteter.²⁶

Subjektspositioner: Specifika identitetspositioner som finns tillgängliga för människor, t.ex. maskulinitet.²⁷

Stereotyper: Enligt Daniel Ekman är stereotyper en uppsättning generaliseringar av könsnormer. Till dessa stereotyper ansluts en rad attribut och egenskaper.²⁸

Nyskapande: Med detta begrepp avses bilder av maskulinitet som bryter mot de gällande normer och stereotyper som existerar i samhället.²⁹

Disposition

I del II kommer vi att presentera en allmän bakgrund till *Härskarringen*. Vi kommer också i denna del presentera allmänna fakta kring filmerna, samt en sammanfattning av filmernas handling och dess karaktärer. Denna sammanfattning kommer leda till att vi presenterar de urvalskriterier och urvalet av karaktärer till vår analys.

I del III kommer vi att analysera dessa karaktärer och dessas karaktärsdrag. Resultatet kommer att kopplas till en teoridiskussion som syftar till att besvara frågeställningen kring huruvida karaktärerna är stereotypa eller nyskapande.

I del IV som är den avslutande delen kommer vi att föra en slutdiskussion kring vårt resultat.

---

²⁵ Ekman, s. 133

²⁶ Connell, s. 101

²⁷ Nilsson, s. 32

²⁸ Ekman, s. 135-136

²⁹ Författarnas egna definition

DEL II

Presentation av Härskarringen

I denna del kommer vi att presentera en bakgrund till filmernas uppkomst. Vi kommer även att redovisa en sammanfattning av filmernas handling och urvalskriterier för vår fortsatta analys. Sammanfattningen ska ses som ett sätt för läsaren att snabbt komma in i handlingen genom att presentera en övergripande bild. Senare under analysen kommer karaktärerna att presenteras allt noggrannare.

Bakgrund

John Ronald Reuel Tolkien föddes 1892 i Sydafrika. Vid fyra års ålder flyttade hans familj till England. 1924 blev han professor i engelska och 1925 fick han även en professur i anglosaxiska. 1937 kom boken *The Hobbit* ut, denna var tänkt som en barnbok och Tolkien själv såg den som en introduktion till hans fortsatta verk *Härskarringen*. 1954 gavs de två första böckerna i trilogin ut och året därpå gavs den sista boken ut. Tolkien ville att *Härskarringen* skulle ges ut som en bok på 1100 sidor. Förlaget opponerade sig mot detta och bestämde sig för att dela upp verket och ge ut den som en trilogi. Trilogin blev ingen succé direkt, det var under 1960-talet som allmänheten fick upp ögonen för Tolkien. Trilogin fick snabbt kultstatus framförallt bland ungdomar. Tolkien och hans verk *Härskarringen* har genom sin starka ställning blivit en förgrundsgestalt inom fantasygenren. J R R Tolkien dog 1973.³⁰

Regissören Peter Jackson valde att filmatisera dessa böcker och 2001 hade den första av tre filmerna, *Sagan om ringen*, premiär. Denna efterföljdes 2002 av *Sagan om de två tornen* och 2003, *Sagan om konungens återkomst*. Filmerna blev stora succéer och totalt har 2 792 405 svenskar sett filmerna på bio.³¹ Totalt har filmerna dragit in över 300 miljoner dollar världen över.³² Enbart *Sagan om konungens återkomst*, blev tilldelad 11 Oscarsstatyetter under galan 2004.³³

Sammanfattning av Härskarringen

Filmen utspelas i den fiktiva världen Midgård. Här bor en mängd olika folkslag, bland annat människor, men även alver, dvärgar och hober. Filmen inleds med en historisk tillbakablick till när den onde Sauron smidde en maktens ring i Domedagsberget. Denna ring hade makten att stävja alla folkslag och skulle hjälpa Sauron att bli härskare över Midgård. En allians av människor och alver lyckades besegra Sauron. Dock förstördes inte ringen och Sauron lyckades på så sätt överleva som ett väsen. Ringen försvann i 2500 år och levde endast vidare som en myt. En varelse, Gollum, hittar ringen och behåller den i 500 år. Ringens krafter bryter successivt ner honom. Sauron har vid den tiden börjat ta form igen och mobiliserar sina onda styrkor för att återigen försöka ta makten över Midgård. Ringen, som är för evigt sammanlänkad till Sauron och vill tillbaka till honom, känner av detta och överger Gollum. I detta skede inträffar något som ringen inte räknat med, den hittas av hobben Bilbo.

Hoberna är ett småväxt folkslag som lever isolerat från omvärlden i det lilla riket Fylke. De är glada, naiva och omedvetna om omvärlden. Filmen handling börjar när Bilbo lämnar över ringen till sitt syskonbarn Frodo. Bilbos gamle och nära vän trollkarlen Gandalf inser ringens

---

³⁰ Johansson A. *Världar av ljus, världar av mörker – fantasy och skräcklitteratur* 2000. s. 92-97

³¹ <http://www.sfi.se> 2005-04-25

³² http://www.movienet.nu/film_recension.asp?ID=153 2005-04-25

³³ <http://www.expressen.se/index.jsp?a=111167> 2005-04-25

makt och förstår att den måste förstöras. Enda sättet att förrinta den är kasta ringen i elden i Domedagsberget. Frodo tar på sig ansvaret att föra ringen till det onda landet Mordor där Domedagsberget finns för att där förstöra ringen. Ett brödraskap utses som ska hjälpa Frodo att nå målet. Detta brödraskap består, förutom av Frodo, av; hans tre hobvänner Sam, Merry och Pippin, trollkarlen Gandalf, människorna Aragorn och Boromir, alven Legolas samt dvärgen Gimli. Under filmerna får vi följa brödraskapets äventyr och mödor.

Karaktärsurval för fortsatt analys

För att på bäst sätt studera maskulinitet har vi valt att fokusera på en representant av varje folkslag ur brödraskapet. Övriga karaktärer kommer att beröras i relation till huvudobjekten för analysen. Alla hober har framträdande roller, men Frodo med sin roll som ringbärare spelar en huvudroll. Det är på Frodo som uppdragets välgång vilar och på grund av detta är hans karaktär ett av analysobjekten. I valet av dvärgar, alver och trollkarlar som analysobjekt var valet enkelt. Dessa folkslag har i brödraskapet bara en representant, trollkarlen Gandalf, alven Legolas och dvärgen Gimli. I brödraskapet finns två människor representerade, Aragorn och Boromir. Vi har valt Aragorn eftersom han vid sidan av Frodo ses som en huvudkaraktär, då han i filmerna måste axla rollen som ledare för mänskligheten. Den sista filmens titel, *Sagan om konungens återkomst*, syftar på Aragorn.

DEL III

Maskulinitet i Midgård

Aragorn

Första gången vi möter karaktären Aragorn presenteras han som Vidstige (eng. Strider). De fyra hoberna Frodo, Sam, Pippin och Merry har kommit till byn Bri där de ska träffa trollkarlen Gandalf. Gandalf är dock inte där och de stöter istället på Aragorn. Aragorn är känd i Midgård som en utbygdsjägare (eng. ranger).³⁴ I filmerna fås ingen förklaring av vad det innebär att vara en utbygdsjägare. Aragorn tar på sig ansvaret som ledsagare för de fyra hoberna och för dem till Vattnadal, ett alvrike som styrs av Lord Elrond. Där kommer det fram att Aragorns förfader är den legendariske Isildur, kung över Gondor, som besegrade Sauron för 3000 år sedan. Isildur förfördes av ringens makt och förmådde sig inte att förstöra den. Isildur mördades och sedan dess har inte Gondor haft någon konung. I en scen mellan Gandalf och Lord Elrond framgår det att Gandalf vill se Aragorn träda fram och ta sin plats som konung och vara den som ska rädda mänskligheten från Sauron.³⁵ Detta visar en stor tilltro till Aragorns person och den kapacitet han besitter. På grund av självinsikt tvekar Aragorn inför att träda fram då han är rädd för att Isildurs svaghet även ska finnas hos honom.³⁶ Under resans gång inser dock Aragorn att det är hans ansvar och plikt att inta sin plats som kung och ledare. Trots den respekt han åtnjuter och den allt större makt han får genom filmen blir Aragorn aldrig maktlysten. Han erövrar makten för att han måste, för att ingen annan kan, inte för att han vill. I filmerna ses detta som något positivt då olycka drabbar de maktlystna.

I Vattnadal hålls ett rådslag angående ringens framtid. Lord Elrond har bjudit in representanter från varje folkslag för att bestämma vad som ska göras. Ingen vill ta på sig ansvaret utan en hetsig diskussion utbryter. Frodo som hittills varit tyst reser sig upp och tar på sig ansvaret för att föra ringen till Mordor. Ett Brödraskap utses då för att hjälpa Frodo på vägen.³⁷ Aragorn anmäler sig frivilligt med orden: "If by my life or death I can protect you... I will. You have my sword."³⁸ Brödraskapet lämnar Vattnadal och påbörjar sin resa.

Det finns en konflikt mellan Aragorn och den andre människan i Brödraskapet, Boromir. Efter Isildurs död har Gondor inte haft någon kung utan en rikshovmästare som styrt landet. Nuvarande rikshovmästare är Boromirs far. När Boromir inser vem Aragorn är väljer han att hålla en viss distans till honom. Boromir menar att Gondor inte behöver någon kung.³⁹ Under resans gång börjar dock Boromir ändra uppfattning om Aragorn. Mycket på grund av Aragorns ledarskap i strid och hans ädla sinnelag. I slutet av första filmen, *Sagan om ringen*, blir Boromir förförd av ringens makt och försöker ta den från Frodo. När han inser vad han har gjort försöker han gottgöra sitt misstag genom att skydda Merry och Pippin när Saurons onda tjänare, Uruk Hai, anfaller. Boromir blir svårt skadad och i sitt dödsögonblick erkänner han att Aragorn är Gondors rättmätige konung. Han ber Aragorn om sitt svärd, så han får dö med det i sina händer och så säger han till Aragorn: "I would have followed you, my brother. My Captain. My King."⁴⁰

---

³⁴ *Sagan om ringen* Kapitel 12

³⁵ *Sagan om ringen* Kapitel 20

³⁶ *Sagan om ringen* Kapitel 21

³⁷ *Sagan om ringen* Kapitel 23

³⁸ *Sagan om ringen* Kapitel 23, Tid: 1.28.20

³⁹ *Sagan om ringen* Kapitel 23

⁴⁰ *Sagan om ringen* Kapitel 38, Tid: 2.36.48

Under alla tre filmer fungerar Aragorn som en ledare i strid och som ett känslomässigt stöd för deltagarna i Brödraskapet. I slutet av första filmen splittras Brödraskapet; Gandalf har försvunnit och de övriga karaktärerna tror att han är död. Frodo och Sam är ensamma på väg mot Mordor då Frodo är rädd att ringen ska förföra resten av Brödraskapet, Merry och Pippin har tagits tillfånga av Uruk Hai och Aragorn, Gimli och Legolas ger sig av för att hitta de två tillfångatagna hoberna. Trots att brödraskapet splittras finns en stark tilltro till Aragorn. När Frodo och Sam gett sig av själva undrar Frodo hur det kommer att gå för de andra. Sam svarar honom med att Aragorn kommer att ta hand om dem.⁴¹

En av anledningarna till tilltron för Aragorn är hans fysiska kraft. I strid är han alltid i underläge men står i slutändan alltid som segrare. Han äger flera vapen; svärd, pilbåge och dolkar, för att inte glömma hans kroppsliga kraft som han demonstrerar i en scen där han har blivit tvungen att lämna ifrån sig alla sina vapen men ändå lyckas slå ner fienden.⁴² Intrycket av hans fysiska kraft förstärks av hans väderbitna yttre. Han har slitna kläder och är ofta smutsig på grund av sitt kringfarande.

Aragorn är oftast allvarlig, mycket på grund av situationens allvar och det ansvar han känner. Dock får man se andra sidor av honom i filmerna. I Boromirs döds scen som refererades ovan visas en känslig sida av Aragorn när han förstår att Boromir är död. Han gråter och visar känslor öppet utan att skämmas.⁴³ Dock kan han ändå hålla huvudet kallt i pressade situationer där känslor lätt kan ta över. Exempel på detta visas när Gandalf försvinner och de tror att han har dött. Hoberna blir förlamade av sorg och även de andra är märkbart tagna av stundens allvar. Aragorn inser dock att de måste ge sig av och leder dem vidare.⁴⁴

Förutom de manliga karaktärerna i filmerna finns det tre större kvinnliga karaktärer; Alvdrottningen Galadriel, Lord Elronds dotter Arwen och människan Eowyn. Av dessa tre är två förälskade i Aragorn. Detta visar att han även har en sexuell dragningskraft. Hans trolovade är Arwen som har gett upp alvernas odödlighet för att kunna vara med honom.⁴⁵ Deras relation har pågått länge, men har inte varit okomplicerad. Lord Elrond anser att Arwen borde följa med när alverna beger sig till odödlighetens rike. När Aragorn, Legolas och Gimli kommer till människoriket Rohan i andra filmen *Sagan om de två tornen* introduceras Aragorn för Eowyn som är syskonbarn till Rohans kung. Hon blir snabbt förälskad, men Aragorn är trogen mot Arwen.⁴⁶

Genom alla tre filmer brottas Aragorn med sitt förflutna och det som anses vara hans plikt, nämligen att ta platsen som konung i Gondor. Aragorn har tidigare valt att gå i exil, men står nu för det faktum att valet inte finns längre. Utan honom kommer världen att gå under och mänsklighetens öde ligger på hans axlar. Genom filmerna och genom alla slag som leder fram till slutstriden blir Aragorns roll som ledare tydligare och allt fler accepterar honom som deras konung. Aragorn är förutbestämd för denna uppgift och det blir tydligt när Lord Elrond uppmanar honom: "Put aside the Ranger. Become who you were born to be."⁴⁷

---

⁴¹ *Sagan om ringen* Kapitel 39

⁴² *Sagan om de två tornen* Kapitel 16

⁴³ *Sagan om ringen* Kapitel 38

⁴⁴ *Sagan om ringen* Kapitel 30

⁴⁵ *Sagan om ringen* Kapitel 22

⁴⁶ *Sagan om de två tornen* Kapitel 16

⁴⁷ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 22, Tid: 1.15.46

I slutet av trilogin besegrar han också den svaghet som han har fruktat. I en slutstrid mot Saurons styrkor försöker Sauron locka över Aragorn till den onda sidan. Aragorn står vänd mot tornet där Sauron regerar över sitt land, Mordor, och ovissheten över Aragorns val syns i de övriga karaktärernas blickar. Han vänder sig om och säger: "For Frodo."⁴⁸ I nästa stund springer han med draget svärd mot Saurons styrkor.

Vi får se när Aragorn kröns som Gondors konung och i hans installationstal visas prov på hans ödmjukhet:

This day does not belong to one man... but to all. Let us together rebuild this world...that we may share in the days of peace.⁴⁹

För att sammanfatta Aragorns karaktärsdrag så ser vi en karaktär som drivs av en stark ansvarskänsla och en vilja att göra det rätta. Han är ädel, ödmjuk, klok, modig, stark, listig, känslös, potent, beskyddande och lojal

Frodo

Frodo lever i Fylke med sin onkel Bilbo. De lever ett stillsamt och tillbakadraget liv från resten av omvärlden tillsammans med de andra hoberna. Hoberna är ett småväxt folk som är naiva, glada, känslösvallande och omedvetna om sin omvärld. Det är inte bara hoberna som är omedvetna om omvärlden, utan även omvärlden har en begränsad insyn i Fylke. Många av de andra karaktärerna vet inte ens vad en hob är för något. Exempel på detta är när Merry och Pippin har blivit kidnappade och Aragorn, Legolas och Gimli letar efter dem. De stöter på ryttare från landet Rohan. Dessa ryttare vet inte hur en hob ser ut och Aragorn väljer att beskriva dem som barn.⁵⁰

Frodo är en hob som vilken annan, tills den dag hans onkel överlämnar maktens ring till honom. Bilbo har i sin tur funnit ringen i en grotta för 60 år sedan.⁵¹ Detta är upptakten till Frodos resa genom Midgård för att nå Mordor och Domedagsbergets eldar.

Trollkarlen Gandalf är nära vän till Bilbo och har en god insyn i hobernas värld. Han ser också deras potential och värde. Detta blir klart när Gandalf inser att det är maktens ring som Bilbo överlämnat till Frodo. Gandalf uppmanar Frodo att ge sig av till byn Bri, där han sedan ska möta upp trollkarlen. Hoberna ses inte som ett äventyrslystet folk men trots detta packar Frodo ihop sina saker utan vidare frågor och är beredd att ge sig iväg. Gandalf säger då:

Hobbits really are amazing creatures. You can learn all that there is to know about their ways in a month. And yet, after a hundred years... They can still surprise you.⁵²

Med på resan kommer tre andra hober, Sam, Merry och Pippin. De fyra hoberna visar sinsemellan starka känslor och en stor lojalitet gentemot varandra. De fyra vännerna är uppdelade i två par, Sam och Frodo, Merry och Pippin och dessa par följs åt genom filmerna och är sällan åtskilda.

Hoberna är som tidigare nämnts småväxta och detta blir avgörande för hur de uppfattas i de andras ögon. Ofta ses de som mindre dugliga, speciellt i stridssammanhang. Detta

---

⁴⁸ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 50, Tid: 2.30.37

⁴⁹ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 57, Tid: 2.47.24

⁵⁰ *Sagan om de två tornen* Kapitel 9

⁵¹ *Sagan om ringen* Kapitel 1

⁵² *Sagan om ringen* Kapitel 8, Tid: 34.01

exemplifieras i en scen mellan Eowyn och hennes bror Eomer, där de diskuterar Merrys stridsduglighet:

(Eomer) You should not encourage him.

(Eowyn) You should not doubt him.

(Eomer, lätt skrattande) I do not doubt his heart, only the reach of his arm.

(Eowyn) Why should Merry be left behind? He has as much cause to go to war as you. Why can he not fight for those he loves?⁵³

Merry och de andra hoberna ses som alltför små för att delta i strid. Inte heller kvinnor ses som stridsdugliga. Trots folks uppfattningar, lär de sig att slåss och delta i strid, dock slåss de oftare med hjärtat än med förnuftet.⁵⁴ Till skillnad från Aragorn har hoberna ingen taktik eller skicklighet, de strider utifrån deras egna värderingar såsom lojalitet och kärlek.

Frodo och de tre vännerna lyckas ta sig till Bri där de möter Aragorn. Han i sin tur leder dem vidare till Vattnadal, men vägen dit är inte oproblematisk. De blir överfallna av Saurons onda män och Frodo blir knivstucken.⁵⁵ Här börjar en förvandling hos Frodo. Hans naiva inställning till världen börjar lämna honom och en insikt om den grymhet som finns börjar gro. När de väl kommer till Vattnadal börjar rådslaget om ringens framtid. Diskussionen är het och Frodo står utanför tyst. Han reser sig upp och erbjuder sig att föra ringen till Mordor, men ingen uppmärksammar honom. Ett tydligt tecken på hans obetydlighet i sammanhanget. Han upprepar sig och det blir tyst. Frodo uppoffrar sig själv för att fullfölja uppdraget. När brödrskapet ska formuleras, dyker de tre andra hoberna upp som har tjuvlyssnat eftersom de inte var kallade till rådslaget. Utav lojalitet till Frodo hävdar de bestämt att de ska följa med utan att veta vad som är deras uppdrag. Pippin frågar till och med vart de ska.⁵⁶

Brödrskapet formas för att hjälpa Frodo på vägen till Mordor och under deras strapatser är alla väldigt måna om Frodos välbefinnande. Rollen som beskyddad är inte ovälkommen för Frodo. Men när Boromir försöker ta ringen inser Frodo ringens makt och att den kommer att försöka korrumpiera alla i brödrskapet. Han måste ge sig av och ta sig till Mordor på egen hand, ett beslut som vittnar om mod och insikt. Dock är Sams lojalitet så stark mot Frodo att han följer efter. De två slår sedan följe till Mordor.⁵⁷

Trots Frodos starka motståndskraft till ringen så påverkas han av dess makt. Han blir fysiskt svag, för varje steg de kommer närmare Mordor blir ringen allt tyngre att bära runt halsen. Hans naivitet har helt försvunnit och hans misstänksamhet riktas mot alla. Han blir synligt deprimerad och han börjar inse att uppdraget för evigt kommer att förändra honom och hans liv. Ju närmare de kommer slutet på uppdraget desto mer uppgiven blir han. Sam försöker att hålla modet uppe genom att prata om Fylke, men Frodo svarar att han inte ens kan komma ihåg hur gräs känns under fötterna, eller hur Fylke ser ut. Sam fungerar som Frodos mentala stöd. När Frodos uppgivenhet börjar bli tydlig gör Sam allt för att inte få honom att förlora hoppet:

(Frodo) What are we holding on to, Sam?

(Sam) That there's some good in this world, Mr Frodo. And it's worth fighting for.⁵⁸

---

⁵³ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 21, Tid: 1.11.24

⁵⁴ *Sagan om ringen* Kapitel 25

⁵⁵ *Sagan om ringen* Kapitel 15

⁵⁶ *Sagan om ringen* Kapitel 23

⁵⁷ *Sagan om ringen* Kapitel 39

⁵⁸ *Sagan om de två tornen* Kapitel 50, Tid: 2.39.33

De sista metrarna klarar Frodo inte av att gå och Sam väljer att bära honom in i Domedagsberget. Men Sam kan inte hjälpa honom att slänga ringen i eldarna, och ringens makt har blivit alltför stor hos Frodo. Han väljer att behålla den, men varelsen Gollum som har följt dem har andra planer för ringen. Han är dess forna ägare och hans högsta önskan är att återigen äga den. Han attackerar Frodo och slagsmålet slutar med att Gollum och ringen faller ner i eldarna. Det finns ingen räddning för Gollum. Hans maktlystenhet efter ringen och hans lömska karaktär straffar honom genom att han måste dö. Dock uppfyller Gollum ett syfte, ringen förintas.⁵⁹

När ringen är förintad återförenas brödrskapet i Gondor där nu Aragorn är konung. På Aragorns kröning bugar de fyra hoberna för den nya konungen som då utbrister: "My friends... you bow to no one."⁶⁰ Hela slottsgården tillsammans med konungen faller på knä framför dem. De fyra varelserna som tidigare sågs som obetydliga har nu vunnit hela Midgårdens respekt.⁶¹ De fyra hoberna har trots sina rädslor och sin oerfarenhet övervunnit alla hinder. Alla i brödrskapet har lyckats, uppdraget är slutfört. Men det är Frodo som är den store hjälten. Alven Galadriels visdomsord till Frodo: "Even the smallest person can change the course of the future."⁶² har nu slagit in.

Hoberna beger sig efter kröningen hem till Fylke där de återupptar sina liv. Dock är allt förändrat. Frodo kan inte få ro och hemsöks av minnen och bilder från uppdraget. Han väljer därför att följa med Gandalf och Lord Elrond på ett skepp till odödlighetens land, för att äntligen få frid. Detta gör att han måste lämna Fylke och sina vänner för alltid. Men han inser att det är för det bästa.⁶³

Frodo är den karaktär som förändras mest genom trilogin. I början är han som vilken hob som helst och han besitter karaktärsdrag som naivitet, gladlynthet och harmoni. Allt under resans gång utvecklar han en svårmodighet. Dels genom att bära ringen och dels genom att se den ondska som finns i Midgård. En ondska som man i Fylke aldrig har bevittnat. Under resans gång, mycket på grund av bördan av ringen, utvecklar Frodo en misstänksamhet gentemot allt. Insikten om vad uppdraget kommer att kosta honom gör att han förlorar sin naivitet och sin gladlynthet. När ringen är förintad, kommer dock inte denna gladlynthet och naivitet tillbaka. Frodo är förevigt märkt och vemodighet präglar hans sätt att vara. Tack vare uppdraget har Frodo och även de andra hoberna utvecklat en medvetenhet om omvärlden. En medvetenhet som bidrar till att särskilja dem från de andra hoberna.

Sammanfattningsvis är Frodo en karaktär som drivs av lojalitet, kärlek och vänskap. Han utvecklas från att vara en naiv, glad, omedveten och öppen karaktär till att bli en karaktär som är vemodig, sorgsen och som i viss mån blivit inåtvänd. Trots hans personliga utveckling är kärleken till Fylke och brödrskapet fortfarande centralt i Frodos liv.

Gandalf

Gandalf tillhör trollkarlarnas släkte. I början av trilogin har Gandalf beteckningen grå. Detta visar på en hierarki i trollkarlsvärlden. Över Gandalf finns hans ledare, Saruman, som har beteckningen vit. Gandalf är en gammal man med långt hår och skägg. När han är Gandalf grå bär han en grå klädsel men även hela hans uppsyn är grå, t.ex. hans skägg. När Gandalf inser

---

⁵⁹ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 53

⁶⁰ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 57, Tid: 2.50.05

⁶¹ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 57

⁶² *Sagan om ringen* Kapitel 32, Tid: 2.17.22

⁶³ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 59

att det är maktens ring som Bilbo har i sin ägo beger han sig till Saruman för att be om råd. Han har stor tillit till Sarumans vishet. När han anländer till Saruman inser han bestörtad att Saruman har blivit förledd till den onda sidan. Gandalf inser att det är på hans axlar som ansvaret ligger.⁶⁴

När Gandalf och brödrskapet befinner sig i dvärgariket Moria, störtar Gandalf ner i avgrunden tillsammans med en demon.⁶⁵ De andra tror att han dör. Gandalf slåss mot demonen och vinner. Trots sin seger dör han, men han väcks till liv igen av en högre kraft som inte identifieras eftersom hans uppdrag inte är slutfört. I och med hans återuppståndelse uppgraderas han och får beteckningen vit. Hela hans uppenbarelse blir vit och han tar Sarumans plats som ledare i trollkarlsvärlden.⁶⁶

Genom hela trilogin ses Gandalf som den vise. Gandalfs karaktär utvecklas inte alls under filmerna, hans uppdrag ligger i att stötta de andra karaktärerna i deras utveckling. I brödrskapet får han rollen som mentor. Gandalf har en nära vänskap med hoberna och inser tidigt deras kapacitet. Denna vänskap visar sig även i hobernas stora tillförlit till Gandalf. I brödrskapet får Gandalf rollen som själslig ledare medan Aragorn kan sägas ha den fysiska ledarrollen. Oavsett folkslag och plats i brödrskapets hierarki vänder sig alla till Gandalf för att få råd. Gandalfs vishet påvisas ofta i enskilda samtal med någon av karaktärerna. Ett tydligt exempel på detta visas i följande diskussion mellan Frodo och Gandalf rörande varelsen Gollum:

(Frodo) It's a pity Bilbo didn't kill him when he had the chance.

(Gandalf) Pity? It was pity that stayed Bilbo's hand. Many that live deserve death. Some that die deserve life. Can you give it to them, Frodo? Do not be too eager to deal out death and judgment. Even the very wise can not see all ends. My heart tells me that Gollum have some part to play yet, for good or ill...before this is over. The pity of Bilbo may rule the fate of many.

(Frodo) I wish the ring had never come to me. I wish none of this had happened.

(Gandalf) So do all who live to see such times. But that is not for them to decide. All we have to decide is what to do with the time that is given to us. There are other forces at work in this world, Frodo, besides the will of evil. Bilbo was meant to find the ring. In which case you also were meant to have it. And that is an encouraging thought.⁶⁷

Det är inte bara brödrskapet som ser upp till och respekterar Gandalf. Runt om i Midgård vet alla vem han är. Han blir ofta tillfrågad om hjälp och alla rikens folk har stor tilltro till hans förmåga som trollkarl.

Trots hans ålder är han också fysiskt stark. Han slåss både med sin trollstav och sitt svärd. I *Sagan om konungens återkomst* får han kombinera sin vishet, sin ledarskapsförmåga och sin fysiska kraft. Gandalf befinner sig i Gondors huvudstad Minas Tirith.⁶⁸ Staden blir anfallen av Saurons onda styrkor. Gondors regent, rikshovmästaren Denethor, har förlorat förståndet och det blir upp till Gandalf att leda Gondors styrkor. Gondors styrkor befinner sig i ett stort underläge och rädslan är påtaglig hos soldaterna. Gandalf fungerar även här som ett själsligt stöd och ger dem mod. Han både slåss och leder styrkorna samtidigt som han tar hand om Pippin som även han befinner sig i Minas Tirith.

---

⁶⁴ *Sagan om ringen* Kapitel 9

⁶⁵ *Sagan om ringen* Kapitel 30

⁶⁶ *Sagan om de två tornen* Kapitel 13

⁶⁷ *Sagan om ringen* Kapitel 28, Tid: 1.45.38

⁶⁸ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 28

När ringen är förstörd och Aragorn tagit sin plats som konung är Gandalfs uppdrag utfört och det är dags för Gandalf att lämna Midgård. Tillsammans med Frodo, Bilbo, Lord Elrond och Galadriel seglar han mot odödlighetens land. Innan han stiger på båten påvisar han sin vishet än en gång genom att trösta de tre hoberna som ska stanna kvar i Midgård:

Farewell... my brave hobbits. My work is now finished. Here at last, on the shores of the sea...comes the end of our fellowship. I will not say, "Do not weep...for not all tears are an evil."⁶⁹

Sammanfattningsvis är Gandalf den trygga och visa vägledaren som fungerar som ett fundament i brödrskapet. Gandalf är respektingivande, vis, fysiskt stark, ödmjuk, aktningvärd, omtänksam och har pondus.

Gimli

Gimli är den enda dvärgen i brödrskapet och även den enda dvärgen i filmen. Dvärgar är ett kortvuxet folk, något längre än hober. De är kraftiga och har långt tovtigt hår och skägg. Trots sin kortvuxenhet har Gimli en stark fysik och är bra på att slåss. Han har en stor yxa som vapen och till skillnad från hoberna ses inte hans längd som ett problem i strid. Gimli har ingen direkt framträdande roll i filmerna, vilket gör att vi ser en mer endimensionell bild av dvärgar än vad vi får av t.ex. hober. Den enda information som yppas om dvärgar är att de är giriga och att det endast bryr sig om att leta rikedomar i sina gruvor där de vanligtvis håller till.⁷⁰

I brödrskapet får Gimli axla rollen som den dråpliga bifiguren. Det är ofta han som faller roliga och komiska kommentarer. Gimli har ingen egen uppgift i brödrskapet utan är till för att stötta de andra. Hans dråplighet påvisas i följande exempel:

(Gimli) I'm wasted on cross-country. We dwarves are natural sprinters. Very dangerous over short distances.⁷¹

Gimli är väldigt stolt och mån om sina principer. Detta är det mest framträdande karaktärsdraget hos Gimli och det är svårt att hitta några andra. Han är inte vidare känslös som t.ex. Aragorn. Han är impulsiv och pratar ofta innan han tänker vilket har en tendens att sätta brödrskapet i trubbel.⁷² Hans stolthet kommer fram extra mycket i relation till alven Legolas. Redan på rådslaget hos Lord Elrond faller Gimli elaka kommentarer om alver och att de inte är att lita på.⁷³ Under filmerna blir rivaliteten mellan de två allt tydligare, samtidigt som ett starkt vänskapsband mellan de två växer fram. Deras rivalitet märks framförallt när de befinner sig i strid. De två har då en tävling om vem som dräper flest fiender.⁷⁴

I slutet av *Sagan om konungens återkomst* står de sida vid sida inför en övermäktig fiende. I denna scen visas den vänskap som vuxit fram och som överbryggt den forna konflikten:

(Gimli) Never thought I'd die fighting side by side with an Elf.
(Legolas) What about side by side with a friend?

---

⁶⁹ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 59, Tid 2.58.15

⁷⁰ *Sagan om ringen* Kapitel 20

⁷¹ *Sagan om de två tornen* Kapitel 4, Tid 13.04

⁷² *Sagan om ringen* Kapitel 31 och *Sagan om de två tornen* Kapitel 9

⁷³ *Sagan om ringen* Kapitel 23

⁷⁴ *Sagan om de två tornen* Kapitel 41 och *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 40

(Gimli) Aye. I could do that.⁷⁵

Även Gimli har en stark vilja till att göra det rätta. Den viljan kan få honom att åsidosätta sin stolthet. Gimlis stolthet är ofta förknippad med hans längd och därför blir hans vilja till att göra det rätta extra tydlig i en strids scen där enda chansen att komma åt fienden är att ta sig över en bred klyfta. Gimli inser att han inte kommer klara hoppet och ber Aragorn att kasta över honom trots att han tidigare sagt att ingen kastar en dvärg.⁷⁶

Sammanfattningsvis är Gimli en karaktär som präglas av sin stolthet och sin principfasthet. Men även för honom är brödrskapet och den vänskap som där formas viktigast och det händer att han överger sina principer för att göra det rätta.

Legolas

Legolas är den ende alven i brödrskapet. Dock representeras detta folkslag av betydligt fler karaktärer än dvärgarna. För att kunna beskriva Legolas måste man börja med att beskriva alverna. Alverna är ett gammalt folkslag som upplevt sina glansdagar. Alverna är på väg att lämna Midgård för att låta människorna ta över styret av Midgård. Alverna är odödliga, fagra, intelligenta och är oerhört kompetenta i strid.⁷⁷ Alverna känner dock en stark lojalitetskänsla mot folken i Midgård och vill inte lämna dem åt sitt öde när fienden samlar sina styrkor. I en av filmernas många strider anländer en här av alver som är under ledning av alven Haldir. När kungen av Rohan ställer sig frågande till deras närvaro svarar Haldir:

An alliance once existed between Elves and Men. Long ago we fought and died together. We come to honor that allegiance.⁷⁸

Legolas roll i brödrskapet påminner en del om Gimlis. Legolas är där för att stötta och försvara kamraterna i brödrskapet. Dock är inte Legolas karaktär dråplig på något sätt. Han värdesätts högt för sin alvvisdom. Han besitter en förmåga som kan kallas för ett sjätte sinne. Han har bättre syn och hörsel och har en intuitiv förmåga. Hans förmågor leder ofta till att han fäller ödesmättade kommentarer såsom följande: "A red sun rises. Blood has been spilled this night."⁷⁹

Legolas och Aragorn har en nära vänskap och Legolas stöttar Aragorn både i strid och som vän. Upprepade gånger ser man tecken på deras vänskap, de två har t.ex. ett speciellt handslag som bara de två delar. Det är som ett mellanting mellan en kram och ett handslag.⁸⁰ Trots att de är nära vänner håller de ändå en viss distans. Legolas besitter som alla alver en värdighet men han har ändå förmågan att erkänna när han har fel. Detta visar på alvernas storhet. Exempel på detta visas i en diskussion mellan Aragorn och Legolas:

(Legolas) We have trusted you this far. You have not led us astray. Forgive me. I was wrong to despair.
(Aragorn, på alviska) There is nothing to forgive, Legolas.⁸¹

Hans storhet visas också i relation till Gimli. Det ligger under hans värdighet att sänka sig till Gimlis nivå och han har överseende med Gimlis många kommentarer om alver.⁸²

⁷⁵ *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 48, Tid 2.27.41

⁷⁶ *Sagan om de två tornen* Kapitel 43

⁷⁷ *Sagan om ringen* Kapitel 1

⁷⁸ *Sagan om de två tornen* Kapitel 38, Tid 2.04.04

⁷⁹ *Sagan om de två tornen* Kapitel 8, Tid 23.06

⁸⁰ *Sagan om de två tornen* Kapitel 38 och *Sagan om konungens återkomst* Kapitel 57

⁸¹ *Sagan om de två tornen* Kapitel 38, Tid: 2.02.44

Legolas med sitt alvblod är överlägsen de andra i fysik. En alv kan aldrig bli sjuk eller trött. Enda sättet en alv kan dö på är i strid eller av ett brutet hjärta. Legolas är extremt skicklig med sin pilbåge men slåss även med svärd. I strid är han påhittig. I en strids scen använder han en fiendes sköld som skateboard som han åker med nerför en trappa.⁸³ Legolas utför många spektakulära stunts genom hela trilogin på ett sätt som ingen annan karaktär gör.

Legolas är alltså fysiskt stark, påhittig, intelligent, fager, lojal, storsint, värdig och stolt.

De manliga karaktärerna – stereotypa eller nyskapande?

I detta avsnitt kommer analysen kopplas till de forskares begrepp som vi har valt som analysverktyg inom befintlig maskulinitetsforskning. Vi kommer inte närmare beskriva begreppen i detta avsnitt, för en utförligare redogörelse se avsnitt; ”teorier kring maskulinitet”.

Hegemonisk maskulinitet i Midgård

Det finns en problematik i att få fram en hegemonisk maskulinitet i Midgård. Detta på grund av att det är en fantasivärld som innehåller flera olika folkslag. Varje folkslag har olika förutsättningar och egna uppsättningar av värderingar och normer. Egentligen borde det finnas fem olika hegemoniska maskuliniteter, en för varje folkslag som är representerat i brödrskapet. Trots detta, i relation till varandra skapas ändå en urskiljbar hegemonisk maskulinitet. Eller rättare sagt, innehållet i dessa hegemoniska maskuliniteter har många gemensamma nämnare. I viss mån är det liknande karaktärsdrag som värderas högt av de olika folkslagen. Hoberna skiljer sig dock från detta. I och med sin avskildhet från resten av världen existerar bara hobvärlden för dem. I denna värld värderas det högt att vara glad, trevlig och leva ett fridsamt liv. Äventyr ses som något konstigt och avvikande.

I resten av Midgård är hegemonisk maskulinitet starkt kopplad till fysisk styrka och till typiska hjältedrag, såsom att vara ädel, ödmjuk, en krigare och att upprätthålla det allmänna brödrskapet.⁸⁴ Det finns många bärare av den hegemoniska maskuliniteten men ingen är så renodlad som Aragorn. Han besitter många av de karaktärsdrag som i Midgård ses som eftersträvansvärda. Sina svagheter, som att han i början av trilogin är rädd för att ta sin plats som konung, övervinner han och visar prov på sin själsliga styrka. Han vinner över den förbannelse som har vilat över hans släkte i 3000 år. Hans fysik är enastående. För det första, trots att han är en människa, är han outtröttlig. I en scen får vi reda på att Aragorn, Legolas och Gimli sprungit i tre dagar i sträck utan varken vila eller mat.⁸⁵ Att Legolas klarar detta är inte förvånande då alver inte blir trötta men för Aragorn som är en människa bryter det mot naturlagarna. För det andra så är Aragorn en fenomenal krigare. I alla strider han befinner sig i slåss han i underläge. Trots detta underläge som i vissa scener är enormt står han alltid som segrare i slutändan med knappt synbara sår. I dessa strider där de onda är så många fler än de goda finns en inneboende styrka hos godheten som alltid vinner. Att slåss för det goda medför att man blir starkare. Vidare är det så att ingen lojalitet eller kamratskap existerar hos fienden vilket blir deras akilleshäla. I filmerna läggs stort fokus på dessa strider och strids scenerna är ofta långa och detaljerade vilket ännu mer förstärker bilden av den fysiska mannen.

---

⁸² *Sagan om ringen* Kapitel 23

⁸³ *Sagan om de två tornen* Kapitel 41

⁸⁴ Se Kingsepp under tidigare forskning och teori

⁸⁵ *Sagan om de två tornen* Kapitel 4

En annan anledning till att det är Aragorn och människosläktet som besitter den hegemoniska maskuliniteten är att människosläktet är det förhärskande folkslaget. Alverna är på väg att lämna Midgård och har därmed intagit en tillbakadragen position. Dvärgarna är i sina gruvor och letar rikedomar medan hoberna lever isolerade i sitt lilla rike Fylke. Trollkarlar finns det inte många av, i denna trilogi presenteras det bara två varav en är korrumpad.

Gandalf, Legolas och Gimli är alla i viss mån bärare av den hegemoniska maskuliniteten. Gandalf som även är odödlig porträtteras som en gammal man för att förstärka hans mest framträdande karaktärsdrag, visheten. Legolas och Gimli är fysiskt starka och besitter många av de karaktärsdrag som Aragorn har. Dock blir de avvikande från Aragorn på grund av deras ursprung. De besitter trots allt en del karaktärsdrag som kan kopplas till deras respektive folkslag.

Längden har betydelse för den hegemoniska maskuliniteten. Gimli får upprepade gånger negativa kommentarer om sin längd. På grund av detta blir det allt viktigare för Gimli att vara duglig i strid trots sin längd. Han låter inte längden påverka hans maskulinitet.

Även hoberna blir behandlade utifrån sin kroppsliga uppenbarelse och sin fysik. När hoberna möter den hegemoniska maskuliniteten för första gången i form av Aragorn blir han något av en förebild för de fyra hoberna. De börjar här gå ifrån sin hobvärld och de värderingar som där existerar för att försöka anamma den hegemoniska maskuliniteten. Merry bli soldat åt kungen av Rohan och Pippin blir soldat i Minas Tirith. Trots dessa utmärkelser är det ingen som räknar med dem i strid, de har inget där att göra. Trots sina försök når de inte riktigt fram till den hegemoniska maskuliniteten.

Dessa avvikelser från den hegemoniska maskuliniteten kan ha ett djupare syfte. En möjlighet är att det faktum att Gimli är kort och ganska löjeväckande, tjänar till att ytterligare förstärka bilden av Aragorns och Legolas fysiska överlägsenhet och deras värdighet. Även hobernas stridsoduglighet, och att de inte heller förväntas kunna vara med i en strid, bidrar till att tittaren sätter all sin tillit till människornas (personifierad av Aragorn) och till alvernas (Legolas) vilja och förmåga att göra detta.

Connell menar att den hegemoniska maskuliniteten sällan eller aldrig ifrågasätts. Så är även i fallet i Midgård. Den som gör en tillstymmelse till att ifrågasätta mansrollen är kvinnan Eowyn som undrar varför inte hon och Merry får slåss. I en scen frågar Aragorn Eowyn vad hon fruktar. Hon svarar då att det hon fruktar mest av allt är att bli satt i en bur, där buren representerar kvinnorollen.⁸⁶ I och med ifrågasättandet av kvinnligheten ifrågasätter hon även manligheten. Hoberna är tillsammans med kvinnor underordnad den hegemoniska maskuliniteten. Trots detta ifrågasätter hoberna aldrig den utan strävar efter att uppnå den hegemoniska maskuliniteten.

Subjektspositioner i Midgård

Den hegemoniska maskuliniteten i Midgård är i sig en subjektsposition för maskuliniteten, den innehåller föreställningar och normer för vad som är manligt. Bo Nilsson menar att dessa föreställningar och normer måste finnas för att en man ska kunna identifiera sig som man. I Midgård och framförallt i brödrskapet är alla utom hoberna bärare av den hegemoniska maskuliniteten. Aragorn, Gandalf, Legolas och Gimli är alla trygga i sin maskulinitet och har uppnått en stark position inom mansvärlden. Det enda de behöver göra nu är att upprätthålla

---

⁸⁶ *Sagan om de två tornen* Kapitel 19

den. Hoberna däremot ställs inför en helt ny maskulinitet när de lämnar Fylke. Deras föreställningar om vad som är manligt förändras och de kan inte längre vara trygga i den mansroll de hade i Fylke. I och med denna otrygghet blir de tvungna att försöka erövra den nya maskulinitet som de ställs inför. De måste inta en ny subjektspostion.

Att inordna sig i en subjektspostion innebär också att man måste förhålla sig till det motsatta. I detta fall är det kvinnligheten som är motsatsen. Föreställningarna om manligt och kvinnligt är statiska i Midgård och det finns nästan inget utrymme för ifrågasättning och handling. Subjektspostionerna, alltså föreställningarna, blir väldigt tydliga i en scen som handlar om slaget vid Helms klyfta. Vid detta slag är Rohans folk i stort underläge. Oron är stor och man uppmanar unga pojkar och gamla män att slåss för sitt rike. Det finns aldrig en tanke på att uppdra kvinnorna att strida. De får istället gömma sig i berget.⁸⁷

Stereotypa eller nyskapande karaktärer i Midgård?

I detta avsnitt kommer vi att koppla samman den analys som gjorts ovan med Daniel Ekmans sammanställning av karaktärsdrag som ses som stereotypa, för att på så sätt avgöra huruvida de fem karaktärerna som analyseras i denna uppsats är stereotyper eller inte.

Vi kan se hur många av de stereotyper som finns på Ekmans lista också återfinns i Midgårdskaraktärer. Ekman menar att det är dessa stereotyper som fyller genusbegreppet med mening. Man kan även koppla ihop denna tankegång med Nilsson och Connell. Genom att man skapar en hegemonisk maskulinitet, en ouppnåbar maskulinitet som ofta bygger på stereotypa drag, skapar man en subjektspostion som människor kan förhålla sig till.

Ekman menar att hans lista över stereotyper är en produkt av den förhärskande maskuliniteten som råder i den värld där Ekman själv befinner sig. Några av dessa stereotyper är djärv, självständig, handlingskraftig, erövringslysten, gentleman, logisk, fysiskt stark, sexuellt potent, aktiv, krigare, effektiv och trygg. Många av dessa stereotypa drag har vi identifierat som karaktärsdrag i den hegemoniska maskulinitet som råder även i Midgård.

Vi tänker nu beskriva varje analysobjekt med hjälp av Connell, Nilsson och Ekman. Vi kommer också att besvara huruvida karaktärerna är nyskapande eller stereotypa.

Aragorn är som vi har beskrivit ovan den främsta bäraren av den hegemoniska maskuliniteten i Midgård. Han är trygg i den subjektspostion som han har och känner inget behov av att revidera sin plats i hierarkin. I och med att det är Aragorn som är den främsta bäraren av den hegemoniska maskuliniteten så är det också han som är den mest stereotypa karaktären. Många av de stereotypa drag som Ekman redogör för, lever Aragorn upp till. Även de andra mänskliga karaktärerna lever upp till Ekmans stereotyper. Det är alltså människan som är den största stereotypen.

Det är inte bara människorna som är fångade i sitt folkslag och dess normer. Vi ser även att Gimli, Legolas och Gandalf besitter många av Ekmans stereotyper, men inte i samma utsträckning som Aragorn. Alla dessa tre framstår dock som endimensionella karaktärer. Trots att de genomgår ett stort äventyr blir deras karaktärer relativt oförändrade. Många av deras karaktärsdrag är kopplade till deras folkslags normer. Den endimensionella bild som ges av karaktärerna bidrar till att karaktärerna känns platta och livlösa och i och med det även stereotypa.

---

⁸⁷ *Sagan om de två tornen* Kapitel 36

En mer nyanserad bild ges av Frodo och hans hobvänner. Det är också de som genomgår den största utvecklingen av alla karaktärer. En av anledningarna till detta är deras tidigare isolerade liv från omvärlden. När de ställs inför nya upplevelser och erfarenheter så förändras även deras karaktär. Man måste se hoberna i tre skilda lägen, före, under och efter äventyret. Före äventyret uppfyller de inte många av de stereotyper som bildar den hegemoniska maskuliniteten i Midgård. Detta säkerligen på grund av deras avskildhet från resten av landet. Detta gör att deras maskuliniteter i början av trilogin är nyskapande. När de fyra hoberna beger sig ut på äventyr möter de också de normer och värderingar som är gällande i Midgård, framförallt i karaktären Aragorn. De börjar försöka uppnå Midgårds hegemoniska maskulinitet, de blir stridslystna, modiga och mindre naiva. Efter uppdragets avslut så har de också erhållit några av de stereotyper som är gällande i den hegemoniska maskuliniteten. De blir respekterade, modiga och ädla. Hobernas hjältedåd blir i viss mån större än de andra karaktärernas. Hoberna har ett annorlunda utgångsläge då de i början av trilogin inte besitter de karaktärsdrag som krävs för att nå slutmålet. Sammantaget så är hoberna de karaktärer med störst djup. De förändras genom trilogin i takt med deras erfarenheter och det är det som skapar en mer mångfacetterad bild.

Sammanfattningsvis så är det följande karaktärsdrag som ses som eftersträvansvärda i *Härskarringen*; ädel, fysiskt stark, modig, lojal, ödmjuk, potent, intelligent, beskyddande, respektingivande och med en stark vilja att kämpa för det rätta. Alla dessa karaktärsdrag är enligt Ekmans definition övervägande stereotypa drag i maskulinitet.

Vi kommer att gå vidare i vår analys, genom att diskutera den eventuella inverkan dessa stereotypa karaktärer kan ha i unga mäns bildande av en egen maskulin identitet.

DEL IV

Slutdiskussion

Att påbörja en uppsats är alltid en spännande upplevelse. Även om vi hade en klar bild över vårt syfte så låg inte empirin framför oss och det skapade en viss nervositet. Vi diskuterade igenom tänkbara svar på förundersökningens frågor. *Härskarringen* var en självklar kandidat till att bli utvald. Dock trodde vi inte att det skulle bli ett sådant överväldigande resultat.

Valet av filmer medförde en problematik. En av författarna var väl insatt i trilogin och dess litterära bakgrund, medan den andre var en novis. Istället för att se detta som ett problem valde vi att se det som en tillgång. Medan en av oss redan hade en klar bild av filmerna och dess karaktärer, så kunde den andre bidra med ett nytt perspektiv. Dessa två synsätt anser vi har nyanserat bilderna av filmens karaktärer.

Som vid alla kvalitativa undersökningar så finns det ett problem med att resultatet kan bli godtyckligt. Vi har strävat efter en objektivitet genom att presentera relevanta citat och scener ur filmerna och bygga vår analys utifrån dessa. Vi anser att vår analys är övergripande, heltäckande och ger en klar bild över karaktärernas maskulinitet.

Vårt resultat visar en bild av ett land, Midgård, där maskulinitet är starkt sammankopplat med starka stereotyper. Den hegemoniska maskuliniteten bygger på traditionella värderingar och normer från vårt samhälle. Det fascinerande är att Midgård som är en fiktiv värld, helt åtskild från vår egen, är så beroende av att reproducera stereotypa subjekspositioner. I kraft av att vara en fiktiv värld skulle inte Midgård behöva vara beroende av vårt samhälles värderingar och normer. Midgårds värderingar kring genus står i motsättning till det tankar kring genus som dominerar dagens samhälle. Naturligtvis måste man i detta avseende ta hänsyn till den tid då *Härskarringen* först kom till. Tolkien skrev trilogin under 1940- och 50-talen då en annan syn på genus existerade.

Trots detta är de normer och värderingar som presenteras i *Härskarringen* problematiska. Som vi ovan visat presenterar filmerna ett samhälle där kvinnliga karaktärer knappt har något handlingsutrymme eller ens existerar. Även om man är man, som t.ex. Frodo, men inte uppfyller den hegemoniska maskuliniteten ses man ner på. Respekt är något man måste göra sig förtjänt av. Respekt fås ofta genom att visa prov på sin fysiska kapacitet och sin förmåga att leda trupper i strid.

Aragorn och Legolas, de två mest fysiska karaktärerna, framställs som förebilder för hur en man ska vara. Det presenteras inget negativt kring karaktären Aragorn. När detta blir den förhärskande bilden av maskulinitet, vad händer då med de unga män som sitter i biosalongen? Vi ser det som ett problem att den ideala maskuliniteten är i det närmaste ouppnåelig. En slående företeelse är att det enda folkslaget i den fiktiva världen som har anknytning till vår verkliga värld, är människan. Det är också människan som är den mest stereotypa och den främsta bäraren av hegemonisk maskulinitet. De män åskådaren generellt borde ha lättast att identifiera sig med är de som är mest ouppnåeliga. Medvetet eller en tillfällighet?

Trilogin i sig själv är i viss mån motsägelsefull. Det presenteras en starkt stereotyp bild av Mannen men den karaktär som når längst och som blir den största hjälten är Frodo. Det är den lilla hobben som aldrig når upp till den hegemoniska maskuliniteten som är hjälten. Genom den starka fokuseringen på stridsscener blir den hegemoniska maskuliniteten automatiskt i fokus,

så kommer det vi ser som ett av filmernas budskap i skymundan, nämligen att man inte behöver vara en "typisk hjälte" för att uträtta hjältedåd.

Som vi ser det är den största problematiken med *Härskarringen* dels den ensidiga bild av maskulinitet som presenteras och dels den närmast obefintliga bilden av feminitet. Även om trilogin vill förmedla värdefulla värderingar såsom lojalitet, kärlek och rättvisa så är dessa värderingar bara mellan de manliga karaktärerna. Det tydligaste exemplet på detta är just att de skapar och upprätthåller ett *brödraskap*, ordet i sig utesluter kvinnor. Frågan är vad detta ger för bild till unga män när det gäller genus. En film som *Härskarringen* bidrar till att i sär hålla könen. Lojaliteten stannar innanför gruppgränserna.

Dock behöver inte de bilder som presenteras av maskulinitet i *Härskarringen* vara skadliga eller reproducera stereotypa genusmönster, den kan också bidra till att skapa en trygghet. I ungdomsåren är det viktigt att hitta sin subjeksposition, speciellt den som man eller kvinna. Musik, Tv och film blir en bundsförvant i denna process. Av denna anledning anser vi att populärkultur borde få en större plats i skolans värld, istället för att som i dag då denna kultur i viss mån ses ner på. Att använda sig av populärkultur i undervisningen har flera fördelar, det skapar en länk till ungdomars vardag och bidrar till att ungdomar blir mer motiverade. Dock måste innehållet diskuteras och reflekteras över så att ungdomarna kan utvecklas till kritiskt tänkande medborgare.

Denna uppsats har öppnat dörren för fler och längre undersökningar kring samma tema. Vår ambition har varit att skapa en plattform att utgå och inspireras ifrån. Det finns olika infallsvinklar att fortsätta ifrån. Förslag på vidare forskning kan vara: receptionsanalys av *Härskarringen* med djupintervjuer som redskap, jämförelse mellan filmerna och den litterära föregångaren eller populärkulturens ställning inom skolvärlden kontra ungdomars värld.

Efter avslutad undersökning såg vi ett fascinerande mönster hos brödraskapet. Alla karaktärer har sina egna personliga drag och innehar en egen maskulinitet. Men tillsammans skapar karaktärerna, enligt rådande stereotyper, den perfekta mannen.

Sammanfattning

I vår blivande lärarroll kommer vi dagligen att stöta på den identitetsprocess som pågår i tonåren, processen att utvecklas från barn till vuxen, pojke till man. Vi ställde oss frågan var unga män hittar sina förebilder för att forma sina egna manliga identiteter. I dagens samhälle finns det en uppsjö av populärkultur där vi ser en allt större fokusering på individers personliga egenskaper som sammantaget skapar bilden av Mannen. I film, musik, litteratur och sportsammanhang kan vi se dessa bilder av Mannen, bilder som är till för att eftersträvas.

Syftet med denna uppsats är att visa hur maskulinitet gestaltas i filmtrilogin *Härskarringen* och att undersöka huruvida karaktärerna är nyskapande eller stereotypa.

- Vilka karaktärsdrag presenteras hos de manliga karaktärerna i *Härskarringen*?
- Utifrån befintlig maskulinitetsforskning; är de bilder av de manliga karaktärerna som presenteras stereotypa eller nyskapande?

Vi använder oss av en kvalitativ analys av filmerna för att kunna besvara vårt syfte. För att på bäst sätt studera maskulinitet har vi valt att fokusera på en representant av varje folkslag ur brödrskapet. I filmens fiktiva värld är maskulinitet starkt kopplad till fysisk styrka och till typiska hjältedrag, såsom att vara ädel, ödmjuk, en krigare och att upprätthålla det allmänna brödrskapet. Aragorn är den karaktär som är den främsta bäraren av maskulinitet. Han besitter många eftersträvansvärda karaktärsdrag. Hoberna däremot ställs inför en helt ny sorts maskulinitet när de lämnar Fylke. Deras föreställningar om vad som är manligt förändras och de kan inte längre vara trygga i sina befintliga maskuliniteter. I och med denna otrygghet blir de tvungna att försöka erövra den nya maskulinitet som de ställs inför.

Vissa av de normer och värderingar som presenteras i *Härskarringen* problematiska. Många av de manliga karaktärerna, såsom Aragorn, har karaktärsdrag som är starkt stereotypa och därmed ouppnåeliga. Det finns ingen verklighetsanknytning med Aragorn. Orimligheten hos karaktärerna och deras uppträdande medför att det är en skev bild av maskulinitet som åskådaren mottager.

KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING

Källor

Enkätundersökning genomförd vid gymnasieskola vårtermin 2005

Sagan om de två tornen, New Line Cinema, 2002, DVD-utgåva

Sagan om konungens återkomst, New Line Cinema, 2003, DVD-utgåva

Sagan om ringen, New Line Cinema, 2001, DVD-utgåva

Litteratur

Connell Robert W. *Maskuliniteter*. Göteborg 1996

Ekman Daniel. *En mans bok – om manlig identitet - teorier, ideal, verklighet*. Stockholm 1995

Gender in film and the media Red: Oleksy, Ostrowska & Stevenson. Frankfurt am Main 2000.

Holmlund Chris. *Impossible bodies - femininity and masculinity at the movies*. London 2002

Johansson Annika. *Världar av ljus, världar av mörker – fantasy och skräcklitteratur*. Lund 2000

Kingsepp Eva. "Mördarmaskiner, moralist eller mittemellan?"
Tidskrift för litteraturvetenskap nr. 2 år: 2004

Masculinity – bodies, movies, culture Red: Lehman Peter. New York 2001

Nilsson Bo. *Maskulinitet*. Umeå 1999

Screening the male –exploring masculinities in Hollywood Cinema. Cohan & Hark. London 1993

Westerberg Bengt. *Han, hon, den, det – om genus och kön*. Stockholm 1998

Internet

<http://www.expressen.se/index.jsp?a=111167> 2005-04-25

http://www.movienet.nu/film_recension.asp?ID=153 2005-04-25

<http://www.sfi.se> 2005-04-25

Bilaga 1 – Enkät

Hej!

Vi studerar till gymnasielärare på Högskolan Dalarna och just nu håller vi på att skriva en D-uppsats inom ämnet samhällskunskap. I den kommer vi att undersöka maskulinitet i film. Denna enkätundersökning kommer att genomföras för att hjälpa oss välja ut vilka filmer som ska analyseras.

Er medverkan är frivillig och ni kommer att vara helt anonyma. Tack på förhand för er medverkan.

Johanna Ravhed och Viktoria Åkerblom

1. Vilken är den bästa film du har sett?

.....

2. Rangordna från 1-8 vilken genre du helst ser på. 1 är den genre du anser vara bäst.

- Action
- Dokumentär
- Drama
- Komedi
- Rysare
- Science-fiction
- Thriller
- Äventyr
- Annan, i så fall vilken?

.....

Bilaga 2 – Sammanställning av enkätfråga 1

Fråga 1: Vilken är den bästa film du har sett?

Titel	Genre*	Antal röster
Härskarringen – trilogi	Action/Äventyr	9
The Boondock saints	Action/Thriller	7
Braveheart	Action/Äventyr	4
Snatch	Action	4
Fight Club	Action	3
Pulp fiction	Action/Drama	3
American history X	Drama	2
Blood in blood out	Action/Drama	2
Ghetto blaster	Action/Drama	2
Gladiator	Action/Äventyr	2
Jay and silent Bob	Komedi	2
Ocean's Eleven	Action	2
Oldboy	Action/Thriller	2
Patrioten	Action	2
Rädda menige Ryan	Drama	2
The Butterfly effect	Science Fiction/Thriller	2
Top Gun	Action	2
28 dagar senare	Rysare/Science fiction	1
A Clockwork orange	Drama	1
Alexander	Äventyr/Drama	1
Amelie från Montmartre	Komedi/Drama	1
American Pie 1-3	Komedi	1
Apocalypse now redux	Action/Drama	1
Bruce den Allsmäktige	Komedi	1
Catch me if you can	Komedi/Drama	1
Donnie Darko	Drama/Science fiction	1
Eternal sunshine of the spotless mind	Komedi	1
Finding Nemo	Familjefilm	1
Football factory	Drama	1
För några få dollar mer	Action/Western	1
Ghost in the shell	Action/Äventyr	1
Grisen Babe	Animerat/familj	1
Hollywood Homicide	Action/Komedi	1
I rosens namn	Drama/Thriller	1
Jalla Jalla	Komedi	1
Kingpin	Komedi	1
Lost in translation	Drama	1
Nattbuss 807	Drama	1
När lammen tystnar	Rysare/Thriller	1
Panic in needle park	Drama	1
Pearl Harbor	Action/Drama	1
Pitch Black	Action/Science fiction	1
Plutonen	Action/Drama	1
Scarface	Action	1

Seul Contre Tous	Drama/Thriller	1
Spirited away	Animerat/Manga	1
Starship Troopers	Action/Science Fiction	1
Star Wars	Science Fiction	1
Supertroopers	Komedi	1
The fast and the furious	Action	1
Terminator	Action/Science fiction	1
Uppdraget	Thriller	1
Van the man	Komedi	1
Vi hade i alla fall tur med vädret	Komedi	1
Villmark	Rysare	1

* Genrestämning är i de flesta fall hämtat från www.cdon.se. I övriga fall är det hämtat från www.imdb.com.

Bilaga 3 – Sammanställning av enkätfråga 2

Fråga 2: Rangordna från 1-8 vilken genre du helst ser på. 1 är den genre du anser vara bäst.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Action	28	21	11	6	4	1	3	4
Dokumentär	0	8	3	6	8	9	28	16
Drama	12	2	5	4	4	10	18	21
Komedi	22	15	13	11	4	7	4	2
Rysare	2	9	16	11	13	14	6	7
Science-fiction	1	7	8	12	14	16	5	14
Thriller	9	12	13	18	13	7	3	3
Äventyr	2	2	9	10	19	14	11	9

Övrigt nämnda genrer:

- Western – 1 svar
- Fantasy – 2 svar
- Psykologisk thriller – 1 svar
- Animerat – 1 svar
- Erotik – 2 svar

Uträknat medianvärde på de olika genrer där 1 är mest populärt:

1. Action 2.69
2. Komedi 3.09
3. Thriller 3.79
4. Rysare 4.60
5. Science-fiction 5.19
6. Äventyr 5.28
7. Drama 5.54
8. Dokumentär 5.99

Bilaga 4 – Daniel Ekmans lista över stereotypa drag

Hämtat ur Daniel Ekmans bok *En mans bok* sida 136 - 139

Mannen bör vara:

- Ständigt verksam
- Framåtblickande
- Upprorisk mot sin far
- Mogen
- Ungdomlig
- Självständig
- Rakryggad
- Handlingskraftig
- Djärv
- Erövringslysten
- Upptäckare
- Gentleman
- Sportintresserad
- Huvudförsörjare
- Självsäker
- Sturig
- Sträng
- Tävlingslysten
- En duktig idrottare
- Processorienterad
- Sportslig
- Reslig
- Logisk
- Besatt av stunden
- Fysiskt stark
- Kylig
- Precisionssäker
- Sexuellt potent
- Aggressiv
- En händig fixare
- Framstegsvänlig
- Aktiv
- Krigare
- Butter
- Burdus
- Fyrkantig
- Rationell
- Självhävdande
- Stoisk
- Effektiv
- Stursk

Mannen bör dessutom

- * Skära upp söndagssteken
- * Ha ett maniskt behov av att bära det tyngsta lasset
- * Dunka polaren i ryggen och säga att det fixar sig
- * Öppna upp vinflaskan och hälla upp vinet
- * Behärska sina drifter och frestelser
- * Utomordentligt sällan gå i kyrkan
- * Ha större axelmått än höftmått
- * Trivas bäst tillsammans med grabbarna
- * Prata om olika saker och på olika sätt med män om kvinnor
- * Markera sin egen förträfflighet
- * Ha ett gott lokalsinne
- * Undvika allt som kan få omgivningen att misstänka att han är bög
- * Lukta tobak
- * Ta dagen som den kommer
- * Fascineras av kartor och vägbeskrivningar
- * Betala för restaurangbesöket
- * Inte rodna när han släpper en brakfis
- * Ogilla kakor med nötter, mandlar eller russin
- * Inte baktala sin vänner
- * Ha svårt att tala om känslor
- * Delta i älgjakten
- * Ansvara för bilen
- * Svetteas ymnigt
- * Inte tvätta sina egna underkläder
- * Ha ett lågt röstregister
- * Förakta svartjobbaren (men själv utnyttja dennes tjänster)
- * Inte laga maten på vardagarna (men väl på helgerna eller när det kommer gäster)
- * Inte klara av andras svagheter
- * Inte sticka koftor (Men om han ändå inte kan låta bli stickningen måste den göras till en konst eller sinnrik vetenskap)
- * Spela på stryktipset
- * Göra rätt för sig
- * Tala ofta och i positiva termer om sina lumparminnen
- * Inte vara rädd för att hugga i
- * Inte känna skräck för spindlar, åska eller höga

- Trygg
- Brutal
- Resultatinriktad
- Mån om sin familj
- Psykiskt okomplicerad
- Tekniskt intresserad
- Ärlig
- Auktoritär
- Rakt på sak
- Målmedveten
- Principfast

- höjder
- * Fatta ett ordentligt tag om kvinnan de få gånger han dansar
  - * Akta sig för att klema bort ungarna
  - * Ogilla skvaller
  - * Ha hår på bröstet
  - * Ha en mekanisk inställning till sex
  - * Aldrig uttrycka tankar och känslor av ofärdigt slag
  - * Hålla sig till ämnet vid en diskussion
  - * Inte sitta och kela med marsvinet onödigt länge
  - * Tala i offentliga sammanhang, kontrollera sina känslor
  - * Personifiera vetenskapen
  - * Driva "livsprojekt"
  - * Kontrollera sin omgivning
  - * Intellektualisera
  - * Inte visa svaghet
  - * Inte gråta
  - * Ta på sig hjälterollen
  - * Undvika allt som kan verka kvinnligt
  - * Låta ord och handling vara ett
  - * Ha lätt för att ta beslut
  - * Hålla det allra eländigaste inom sig
  - * Ha fylliga vader
  - * Dricka hinkvis med öl
  - * Hata att spekulera om framtiden
  - * Gärna ta en snaps
  - * Sätta en ära i att klara av saker på egen hand
  - * Inte besvara sin omgivning med att tala om att han fryser även om det är svinkallt
  - * Ha ett fast handslag
  - * Stoltsera med ljudliga rap efter måltiden
  - * Visa ömhet enbart i form av ordlösa handlingar
  - * Med fördel nyttja snus

